

Na osnovu člana 26. alineja 7. Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora, donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o ratifikaciji Sporazuma između Srbije i Crne Gore i Republike Kipar o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja

Proglašava se Zakon o ratifikaciji Sporazuma između Srbije i Crne Gore i Republike Kipar o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja, koji je donela Skupština Srbije i Crne Gore, na sednici od 1. decembra 2005. godine.

P br. 245

1. decembra 2005. godine

Beograd

Predsednik
Srbije i Crne Gore
Svetozar Marović, s. r.

Zakon o ratifikaciji Sporazuma između Srbije i Crne Gore i Republike Kipar o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja

*Zakon je objavljen u "Službenom listu SCG - Međunarodni
ugovori", br. 14/2005 od 2.12.2005. godine.*

Član 1.

Ratifikuje se Sporazum između Srbije i Crne Gore i Republike Kipar o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja, koji je potpisan u Nikoziji, 21. jula 2005. godine, u originalu na srpskom, grčkom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku glasi:

SPORAZUM IZMEĐU SRBIJE I CRNE GORE I REPUBLIKE KIPAR O UZAJAMNOM PODSTICANJU I ZAŠTITI ULAGANJA

Srbija i Crna Gora i Republika Kipar (u daljem tekstu: "Strane ugovornice"),

U želji da stvore povoljne uslove za povećanje privredne saradnje između Strana ugovornica,

U nameri da stvore i održavaju povoljne uslove za uzajamna ulaganja,

Uverene da će podsticanje i zaštita ulaganja doprineti jačanju preduzetničkih inicijativa i time značajno doprineti razvoju privrednih odnosa između Strana ugovornica,

Sporazumele su se o sledećem:

Član 1.

Definicije

1. U smislu ovog sporazuma:

Izraz "ulaganje" označava svaku vrstu sredstava koja ulagač jedne Strane ugovornice ulaže na teritoriji druge Strane ugovornice, u skladu sa njenim zakonima i propisima i obuhvata posebno, mada ne i isključivo:

a) pokretnu i nepokretnu imovinu i sva druga prava svojine in rem, kao što su hipoteka, zaloga ili jemstvo;

b) akcije, obveznice i druge vrste hartija od vrednosti;

v) novčana potraživanja ili ma koja druga potraživanja po osnovu ugovora koja imaju ekonomsku vrednost;

g) prava intelektualne svojine, kao što su autorska prava i druga srodna prava i prava industrijske svojine, kao što su patenti, licence, industrijski dizajn ili modeli, trgovački znaci, kao i goodwill, tehnički procesi i know-how;

d) koncesije u skladu sa zakonima i propisima Strane ugovornice na čijoj teritoriji se vrši ulaganje, uključujući koncesije za istraživanje, vađenje i korišćenje prirodnih bogatstava.

Promena oblika u kome se sredstva ulažu ili reinvestiraju neće uticati na njihov karakter kao ulaganja pod uslovom da takva promena nije u suprotnosti sa zakonima i propisima Strane ugovornice na čijoj teritoriji se vrši ulaganje.

2. Izraz "prinosi" označava iznose koje donosi ulaganje i obuhvata posebno, mada ne i isključivo: profit, kapitalnu dobit, dividende, kamate, autorske honorare, naknade za patente i licence, kao i druge slične naknade.

3. Izraz "ulagač" označava:

a) fizičko lice koje ima državljanstvo jedne Strane ugovornice i ulaže na teritoriji druge Strane ugovornice,

b) pravno lice ustanovljeno, osnovano ili na drugi način pravovaljano organizovano u skladu sa zakonima i propisima jedne Strane ugovornice, koje ima sedište na teritoriji te Strane ugovornice i koje ulaže na teritoriji druge Strane ugovornice.

4. Izraz "teritorija" označava površine obuhvaćene kopnenim granicama kao i područje mora, morsko dno i njegovo podzemlje van teritorijalnog mora na kome Strana ugovornica ima suverena prava ili jurisdikciju u skladu sa svojim zakonima i propisima i međunarodnim pravom.

Član 2.

Podsticanje i zaštita ulaganja

1. Svaka Strana ugovornica će podsticati i stvarati stabilne, jednake, povoljne i transparentne uslove za ulagače druge Strane ugovornice kako bi vršili ulaganja na njenoj teritoriji i dozvoljavati takva ulaganja u skladu sa svojim zakonima i propisima.

2. Ulaganja ulagača svake Strane ugovornice će u svako vreme uživati pravičan i ravnopravan tretman, punu zaštitu i bezbednost na teritoriji druge Strane ugovornice.

Član 3.

Nacionalni tretman i tretman najpovlašćenije nacije

1. Svaka Strana ugovornica će na svojoj teritoriji obezbediti ulaganjima druge Strane ugovornice tretman koji nije ništa manje povoljan od onog koji se obezbeđuje ulaganjima sopstvenih ulagača ili ulaganjima ulagača trećih država, zavisno od toga koji je povoljniji za ulagača.

2. Svaka Strana ugovornica će na svojoj teritoriji ulagačima druge Strane ugovornice u pogledu upravljanja, održavanja, korišćenja, uživanja ili raspolaganja njihovim ulaganjima obezbediti tretman koji nije manje povoljan od onog koji dodeljuje sopstvenim ulagačima ili ulagačima trećih zemalja, zavisno od toga koji je za ulagača povoljniji.

3. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana neće se tumačiti tako da obavezuju jednu Stranu ugovornicu da ulagačima druge Strane ugovornice daje bilo kakvu prednost u tretmanu, preferencijale ili privilegije koje proizlaze iz:

a) njenog članstva u bilo kojoj postojećoj ili budućoj carinskoj uniji, ekonomskoj uniji, monetarnoj uniji, ili bilo kojoj regionalnoj organizaciji za ekonomsku saradnju, i

b) bilo kakvom međunarodnom sporazumu ili aranžmanu koji se u celosti ili delimično odnosi na oporezivanje ili bilo kom domaćem zakonu koji se u celini ili delimično odnosi na oporezivanje.

4. Tretman na koji se odnose st. 1. i 2. ovog člana biće obezbeđen na osnovu reciprociteta.

5. Ništa u ovom sporazumu neće sprečiti bilo koju od Strana ugovornica od primene novih mera usvojenih u okviru neke od formi regionalne saradnje pomenutih u stavu 3(a) ovog člana kojim se zamenjuju mere koje je prethodno primenjivala ta Strana ugovornica.

Član 4.

Naknada gubitaka

1. Ulagračima Strane ugovornice čija ulaganja na teritoriji druge Strane ugovornice pretrpe gubitke usled rata ili drugog oružanog sukoba, vanrednog stanja, pobune, ustanka ili nemira na teritoriji druge Strane ugovornice, ova će obezbediti, u pogledu povraćaja, obeštećenja, naknade ili drugog načina izmirenja gubitaka, tretman koji neće biti manje povoljan od onog koji druga Strana ugovornica daje sopstvenim ulagačima ili ulagačima bilo koje treće države. Plaćanja po navedenom osnovu vršiće se bez nepotrebnog odlaganja i biće slobodno transferabilna.

2. Bez prejudiciranja odredbi stava 1. ovog člana, ulagačima Strane ugovornice koji, u bilo kojoj od situacija navedenih u tom stavu, pretrpe gubitke na teritoriji druge Strane ugovornice, koji su posledica:

a) zaplene njihove imovine od strane organa vlasti druge Strane ugovornice, ili

b) uništavanja njihove imovine od strane organa vlasti druge Strane ugovornice koja nisu nastala u borbenim dejstvima ili nisu bila neophodna zbog situacije,

biće odobren povraćaj sredstava, odnosno odgovarajuća naknada. Plaćanja po navedenom osnovu vršiće se bez nepotrebnog odlaganja i biće slobodno transferabilna.

Član 5.

Eksproprijacija

1. Ulaganja ulagača bilo koje Strane ugovornice neće biti nacionalizovana, eksproprišana, niti podvrgnuta merama po dejstvu jednakim eksproprijaciji ili nacionalizaciji (u daljem tekstu: "eksproprijacija") na teritoriji druge Strane ugovornice, osim u slučajevima kada se takve mere preduzimaju u javnom interesu. Eksproprijacija će se vršiti uz primenu zakona, na nediskriminatornoj osnovi, uz adekvatnu naknadu koja će se izvršiti bez nepotrebnog odlaganja. Ovakva naknada će odgovarati tržišnoj vrednosti eksproprišanog ulaganja neposredno pre eksproprijacije ili pre nego što je predstojeća eksproprijacija postala opšte poznata činjenica, u zavisnosti od toga šta se pre dogodilo, uključivaće kamatu obračunatu po osnovu šestomesečnog LIBOR-a do datuma isplate, biće isplaćena bez nepotrebnog odlaganja i slobodno transferabilna.

2. Oštećeni ulagač će imati pravo, u skladu sa zakonima i propisima Strane ugovornice koja je izvršila eksproprijaciju, da traži da sudsko ili drugo nezavisno telo te Strane ugovornice, izvrši neodložno razmatranje njegovog slučaja i vrednovanje njegovog ulaganja, u skladu sa principima definisanim u ovom članu.

Član 6.

Transferi

1. Svaka Strana ugovornica će, nakon plaćanja svih fiskalnih i drugih finansijskih obaveza ulagača druge Strane ugovornice, garantovati ulagačima druge Strane ugovornice, slobodan transfer plaćanja koja se odnose na njihova ulaganja, a posebno, mada ne i isključivo:

- a) kapitala i dodatnih iznosa za održavanje ili povećanje ulaganja;
- b) prinosa;
- v) sredstava od otplate zajmova;
- g) prihoda od prodaje ili likvidacije ulaganja;
- d) autorske honorare i druge naknade;

f) nepotrošene zarade zaposlenih jedne Strane ugovornice koji rade u vezi sa ulaganjem na teritoriji jedne od Strana ugovornica, u skladu sa procedurom propisanom nacionalnim zakonodavstvom;

- g) naknade plaćene u smislu čl. 4. i 5. Sporazuma.

2. Transferi iz stava 1. ovog člana vršiće se bez nepotrebnog odlaganja u slobodno konvertibilnoj valuti, po zvaničnom kursu koji važi na dan transfera na teritoriji Strane ugovornice gde se ulaganje realizuje.

Član 7.

Subrogacija

1. Ako Strana ugovornica ili njena naimenovana institucija izvrši plaćanje sopstvenim ulagačima prema garanciji koju je odobrila za ulaganje na teritoriji druge Strane ugovornice, druga Strana ugovornica će priznati:

a) dodelu prema zakonu ili u skladu sa pravnom transakcijom bilo kog prava ili potraživanja ulagača prve Strane ugovornice ili njene naimenovane institucije, i

b) da prva Strana ugovornica ili njena naimenovana institucija prema subrogaciji je ovlašćena da ostvaruje prava ili realizuje potraživanja ulagača i preduzeće obaveze koje se odnose na ulaganja.

2. Subrogirana prava ili potraživanja neće premašivati prvobitna prava ili potraživanja ulagača.

3. Subrogacija prava i obaveza osiguranog ulagača odnosi se takođe i na transfer plaćanja koji se vrši u skladu sa članom 6. ovog sporazuma.

Član 8.

Rešavanje sporova između Strana ugovornica

1. Sporovi Strana ugovornica u vezi sa tumačenjem ili primenom ovog sporazuma rešavaće se, u što je moguće većoj meri, pregovorima između Strana ugovornica.

2. Ako se spor između Strana ugovornica ne može rešiti na ovaj način u roku od šest meseci od započinjanja pregovora on će, na zahtev jedne Strane ugovornice, biti podnesen arbitražnom sudu.

3. Arbitražni sud iz stava 2. ovog člana će se konstituisati na ad hok osnovi, za svaki pojedinačni slučaj, na sledeći način: u roku od tri meseca od prijema zahteva za arbitražu svaka Strana ugovornica će imenovati jednog člana suda. Ova dva člana će u roku od dva meseca odabrati trećeg člana suda - državljanina treće zemlje sa kojom obe Strane ugovornice imaju diplomatske odnose, koji će, uz saglasnost obe Strane ugovornice, biti imenovan za predsednika arbitražnog suda.

4. Ako se u rokovima utvrđenim u stavu 3. ovog člana ne konstituiše arbitražni sud, i jedna i druga Strana ugovornica mogu, u odsustvu sporazuma bilo koje druge vrste, zatražiti od predsednika Međunarodnog suda pravde da obavi potrebna imenovanja. Ako je predsednik državljanin bilo jedne ili druge Strane ugovornice, ili ako je na drugi način sprečen da obavi ovu funkciju, zatražiće se od potpredsednika da obavi potrebna imenovanja. Ako je potpredsednik državljanin bilo jedne ili druge Strane ugovornice, ili ako je i on sprečen da obavi ovu funkciju, sledeći po starešinstvu član Međunarodnog suda pravde, koji nije državljanin bilo jedne ili druge Strane ugovornice, će biti zamoljen da obavi potrebna imenovanja.

5. Arbitražni sud će donositi odluke na bazi odredaba ovog sporazuma, kao i opšteprihvaćenih principa i pravila međunarodnog prava. Arbitražni sud donosi odluke većinom glasova. Ove odluke su konačne i obavezujuće za obe Strane ugovornice. Sud utvrđuje sopstvenu proceduru rada.

6. Svaka Strana ugovornica će snositi troškove svog člana suda i njegovog učešća u arbitražnom postupku. Troškove predsednika i preostale troškove podjednako će snositi obe Strane ugovornice.

Član 9.

Rešavanje sporova između Strane ugovornice i ulagača druge Strane ugovornice

1. Sporovi između jedne od Strana ugovornica i ulagača druge Strane ugovornice u vezi sa ulaganjem u smislu ovog sporazuma, biće podneti pismeno, sa svim detaljnim informacijama, od strane ulagača potonje Strane ugovornice. Kad god je to moguće, strane će nastojati da reše ove sporove prijateljski.

2. Ako se ovi sporovi ne mogu rešiti pregovorima u roku od šest meseci od dana pismenog obaveštenja iz stava 1. ovog člana, mogu biti podneti, po izboru ulagača:

- nadležnom sudu Strane ugovornice na čijoj se teritoriji vrši ulaganje;
- ad hok arbitražnom sudu u skladu sa Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL);
- arbitražnom sudu Međunarodne privredne komore u Parizu; ili
- Međunarodnom centru za rešavanje investicionih Sporova (ICSID) osnovanog u skladu sa Konvencijom o rešavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, od 18. marta 1965.

3. U slučaju da investitor odluči da pokrene spor pred međunarodnom arbitražom, svaka Strana ugovornica unapred se saglašava da se takav spor može pokrenuti pred međunarodnom arbitražom.

4. Presuda će biti konačna i obavezujuća za obe strane u sporu i biće sprovedena u skladu sa odredbama ovog sporazuma, kao i principima međunarodnog prava. Presuda arbitražnog suda biće konačna i obavezujuća za obe strane u sporu. Svaka Strana ugovornica će bez odlaganja proslediti svaku takvu presudu i sprovesti je u skladu sa domaćim zakonodavstvom.

5. U toku arbitražnog postupka ili pravosnažnosti presude, nijedna od Strana ugovornica neće isticati prigovor da je ulagač druge Strane ugovornice primio nadoknadu prema ugovoru o osiguranju u odnosu na ukupnu ili delimičnu štetu.

Član 10.

Primena drugih odredbi

Ukoliko zakoni Strana ugovornica, odnosno sadašnji ili budući međunarodni sporazumi između Strana ugovornica ili drugi međunarodni sporazumi čiji su potpisnici Strane ugovornice, sadrže odredbe, kojima se ulaganjima ulagača druge Strane ugovornice, daje tretman koji je povoljniji od tretmana koji se obezbeđuje ovim sporazumom, takvi zakoni i sporazumi će, u meri u kojoj su povoljniji, imati prevagu nad ovim sporazumom.

Član 11.

Konsultacije

Predstavnici Strana ugovornica će održati konsultacije, kada je potrebno, u vezi sa pitanjima koja se odnose na primenu ovog sporazuma. Konsultacije će se održati na predlog jedne Strane ugovornice u mestu i u vreme koje će se ugovoriti diplomatskim putem.

Član 12.

Primena Sporazuma

Odredbe ovog sporazuma se odnose na ulaganja koja su ulagači jedne Strane ugovornice realizovali pre kao i posle stupanja na snagu ovog sporazuma, ali će se primenjivati samo na slučajeve nastale nakon stupanja na snagu ovog sporazuma.

Član 13.

Suštinski bezbednosni interesi

Ništa u ovom sporazumu neće biti sačinjeno da spreči bilo koju od Strana ugovornica da preduzima mere radi ispunjenja obaveza u odnosu na održavanje međunarodnog mira i bezbednosti.

Član 14.

Stupanje na snagu, trajanje i prestanak važenja Sporazuma

1. Ovaj sporazum će stupiti na snagu danom prijema poslednjeg od dva pismena obaveštenja kojim Strane ugovornice obavestavaju jedna drugu da su njihove ustavne formalnosti neophodne za stupanje na snagu međunarodnih ugovora, ispunjene. On će ostati na snazi u prvom periodu od 10 (deset) godina i biće prećutno produžavan u sukcesivnim periodima od po dve godine.

2. Ovaj sporazum neće isključivati unapred pravo bilo koje od Strana ugovornica da zatraži prestanak Sporazuma u celini ili delimično bilo kada tokom perioda njegove važnosti.

3. U takvom slučaju, ukoliko Strane ugovornice ne postignu sporazum o bilo kojoj izmeni ili prestanku važenja ovog sporazuma u roku od 6 (šest) meseci od pismenog zahteva za izmenu ili prestanak važenja Strane ugovornice podnetog drugoj Strani, Strana koja je podnela takav zahtev će imati pravo da odjavi čitav Sporazum u roku od 30 (trideset) dana od isteka perioda od 6 (šest) meseci. Ovakva odjava biće učinjena diplomatskim putem i smatraće se obaveštenjem o prestanku važenja sporazuma. U tom slučaju, Sporazum će prestati da deluje u roku od 6 (šest) meseci posle prijema ovakvog obaveštenja od strane druge Strane ugovornice. osim ukoliko to obaveštenje ne bude povučeno obostranim sporazumom pre isteka ovog perioda.

4. Kada se radi o ulaganjima realizovanim pre roka okončanja ovog sporazuma, odredbe svih članova ovog sporazuma i dalje će važiti u periodu od narednih 10 godina od tog datuma.

U potvrdu čega su dole potpisana lica, valjano ovlašćena od svojih vlada, potpisala ovaj sporazum.

Sačinjeno u Nikoziji, dana 21. jula 2005. godine u dva originala, na srpskom, grčkom i engleskom jeziku, s tim što su svi tekstovi podjednako autentični. U slučaju razlike u tumačenju, tekst na engleskom jeziku će imati prevagu.

Za
Srbiju i Crnu Goru
Vuk Drašković, s. r.

Za
Republiku Kipar
Džordž Jakobu, s. r.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SCG - Međunarodni ugovori".